

Előfizetési feltételek
helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:
Egész évre . . . . . 12 kor.
Fél évre . . . . . 6 kor.
Negyedévre . . . . . 3 kor.

Hirdetések díja:
centiméterenként 6 fill. Kereskedők és gyárosok külön árkedvezményben részesülnek.

Bélyegdíj 60 fillér.

Nyílt tér sora 40 fillér.

KÖZÉRTÉK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

AZ ALSÓFEHÉRVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyenyedi Könyvnyomda és Papír-árugyár részvénytársaság
Főter 38. szám alatt,
hova ugy a lap szellemi részét illető közlemények, mint az előfizetések és hirdetések bérmentesen küldendők

Kéziratok nem adóznak vissza.

A közigazgatás reformja.

A kormány felhivatalos lapja, a „Magyar Nemzet”, a közigazgatás reformjáról a következőket írja:

Említettük már, hogy a belügyminisztériumban külön kodifikáló osztály működik ez év eleje óta s az osztálynak egyéb feladatai között első sorban az a megbízatása, hogy a közigazgatás reformját készíti elő. Valamint megemlékeztünk röviden arról is, hogy az osztály e reform-munkálat első feladatául az anyag összegyűjtését tekinti. Az anyag egy része már együtt van, a többi pedig külföldi tapasztalatokból s a bel-földi viszonyok további figyelembe vételéből állítják össze. Ha a szükséges anyag mind együtt lesz, következik az anyag rendezése, a megfelelő javaslatok kidolgozása s azután — amire nagy súlyt fektet Széll Kálmán — a javaslatok megvitatása. Ha mind e retorikán keresztül mentek a munkálatok, csak azután kerülnek majd a törvényhozás elé.

A sorrend, amelyet a nagyfontosságú reformban követni fognak, elüt az eddigi felfogásoktól. Idáig ugyanis a volt belügyminiszter arra az álláspontra helyezkedett, hogy ő a közigazgatás reformját alólról csinálja meg s úgy halad felfelé. Volt megint olyan, aki felülről o hajította megkezdeni a közigazgatás kiépítését s felülről haladt volna aztán lefelé a község reformálásáig. Mind a két felfogás mellett szóltak az argumentumok, de mind a kettő tekintélyes akadályba is ütközött. Ennek folytán Széll Kálmán regiméje alatt az a felfogás győzött, hogy előbb megalkotandó az egész közigazgatási reform s miután a javaslatok szerves egésze megvan, akkor aztán sorba tárgyalhatja a törvényhozás valamennyit és következtetik az életbe-leptetés.

Ennek az elvnek alapján foly most a munka az egész vonalon. De ezzel kapcsolatban, vagyis még a nagy reform előkészítő stádiumában is szorgalmasan dolgoznak olyan alapvető munkálatokon, melyek a nagy közigazgatási reform keresztülvitelét megkönnyíteni vannak hivatva.

Igy a többek között készen van a községi közigazgatási tanfolyamokról szóló reform, mely régóta érzett hiányt fog pótolni. Kilenec vagy tíz ilyen tanfolyam felállítását tervezik, természetesen az ország különböző részeiben és a megfelelő arányos beosztással. A tanfolyamra érettségi vizsgálatokat sikerrel letett ifjakat

vesznek föl és ha a polgári iskolát idővel reformálni fogják hét osztályra, akkor a polgári iskolát végzett növendékek is jogosítva lesznek e tanfolyamban való részvételre. Ez intézkedés életbeléptetése maga után fogja vonni a körjegyzői vizsgalóbizottságok megszűnését. Ez azonban erős biztosíték lesz arra, hogy a közigazgatás alaposan képzett, a fokozott adminisztratív igényeknek megfelelő erőt fog kapni, ami a jó közigazgatásnak első feltétele.

Eleinte úgy tervezték, hogy ez a reform már májusban a törvényhozás elé kerül és elintézés után még ez év szeptemberében életbe léptethető. Hogy a delegáció tárgyalásai és a kvóta-ügy mellett ez az eredeti terv keresztül vihető-e, az tisztán technikai dolog. Mindenesetre örvevadász volna, ha megvalósíthatnák.

Másik és nem kevésbé fontos kérdés, melyet Széll Kálmán miniszterelnök már jelzett a parlamentben is, a közigazgatási tisztviselők anyagi helyzetének javítása. Tudvalevő, hogy tisztviselőink Ausztria tisztviselőivel egyenlő dotációjában részesüljenek, szükséges a mostani 100 millió fizetéshez még mintegy 35 millió. Ezt a 35 milliót adott pénzügyi helyzetünkben ma csak úgy teremthetjük elő, ha a kormányzat minden ágában a lehető egyszerűsítést keresztül viszik és a felesleges állások fizetésének megtakarításával javítják a tisztviselők anyagi helyzetét. Ezt az egyszerűsítést minden miniszter a maga kormányzati körében tanulmányozni fogja, annak idején megteszi javaslatait, az összes javaslatokat értekezlet elé bocsátják s ha ekként az ügy kellően megérett, a törvényhozás elé kerül.

A külügyminiszter lemondása.

Zágrábról kelt világra a hír, hogy Goluchowski Agenor gróf külügyminiszter legközelebb megválti állásától. Helyébe állítóló Kállay Benjámin közös pénzügyminiszter lép, ez utóbbinak helyét pedig Kluen-Hedervary gróf horvát bán foglalná el. Goluchowski lemondását a következőképp magyarázzák: Goluchowski gróf zsenialis, ambiciózus, de mint a legtöbb lengyel embernek: kitaró ereje kevés. Állását azzal foglalta el, hogy egy nagy gondolatot ad Európának, abból egy világ-akciózt csinál, ő áll az élére, aminek következtében az ősi Habsburg-birodalom ismét vezető tényezője lesz a vén Európa politikájának. Ez

a nagy gondolat ez volt: Európa államainak gazdasági szövetségben való védelmi és gazdasági harca Amerika gazdasági versenyé ellen.

Goluchowski gróf ezt a gondolatot az első delegációs ülésen, amelyen nyilatkozhatott, ki is fej-tette. De nagy csalódásnak lett az osztályosa. Nemcsak hogy az európai udvarok nem reflektáltak a nagy akcióban való részvételre, hanem a magyar és az osztrák delegáció sem volt rá megkapható: annál kevésbé kaptak a gondolatot a magyar-osztrák monarchia gazdasági tényezői. A flotta-szaporítás terve is, amely összefüggött ezzel, mivel a nagy akciónak ez lett volna a védő berendezése, megbukott.

Még más külpolitikai terveknek is ez lett a vége. Mindezek arra birták Goluchowski gróft, hogy állását, amelyen a remelt sikerek palmaágát nem nyujt-hatta uralkodójának, elhagyja, annál is inkább, mert családi összeköttetése révén érzelmei át vannak hatva francia szimpatiaiktól s kénytelen a berlini udvar kommandója szerint eszeledni, uralkodóját most is Berlinbe kísérni.

Igy szólnak az ünnepek alatt kolportált hírek, lapunk zártakor azonban már azon híreket kapjuk Budapestről, hogy a Goluchowski lemondásáról keringő hírek még nagyon is megerősítésre várnak.

Erzsébet főhercegnőről.

Királyunk unokájáról, Erzsébet főhercegnőről, igen érdekes hír érkezik, amely fényes világításban mutatja be egyrészt a főhercegnőnek nemes szívét, másrészt a magyarok iránt érzett rokonszenvét. A felségs ur bájos unokája ez esetben mint protektoráló szerepelt. Egy idősebb ur nő fordult hozzá erkölcsi támogatás végett és a főhercegnő Ruschek Antal győri espereshez fordult, aki a Mánás nők otthonának igazgatója, és kieszközölte nála, hogy az illető nőt a nevezett intézetben elhelyezze. Ruschek espereset anyira megindította a főhercegnő nemes szive, hogy hódolata jeléül elküldötte neki vallásos tárgyú könyveinek egy-egy diszpendiáját. A főhercegnő főudvarmesternője Griesből táviratilag köszönte meg az esperesnek figyelmét, sőt a főhercegnő magyar tanítónője, Tomor Róza által hosszabb magyar levelet íratott az esperesnek, amelyben köszönetét fejezte ki a szép könyvekért.

TÁRCZA.

Régi husvétok.

(H-k.) Az erdélyi fejedelmek udvarában, mivelhogy többnyire kálvinisták voltak, különösen megtartották a nagypénteket. I. Rákóczy György hitvese, serkei Lorántffy Zsuzsanna, ilyenkor rendszeren meghallgatta Medgyesi Pál, híres gyulafehérvári prédikátor szónoklatát.

A bécsi udvarnál különösen VI. Károly idejében ülték meg nagy pompával a Megváltó feltámadását. Meglocsolni azonban csak az udvarhölgyeket volt szabad.

Egyetlen egyszer történt, amikor is, mint ezt a bécsi Hofarchiv-ban lévő feljegyzések mondják, egy magyar mánás ifjunak, Keglevich József grófnak megengedték, hogy vízzel kevert rózsavizet öntsön Mária Terézia főhercegnő kezére.

De nemcsak a fejedelmi udvaroknál, hanem mánásainak háztartásában is nagy szerepet játszott a husvét. A mult század hetvenes éveiben hét országra szóló vigasságokat adott husvét másodnapján Esterházy Miklós gárdakapitány.

Az eszterházi kastély zsufolva volt vendégekkel és a bécsi színházak leghíresebb művészeit lehozatta a gavallér herceg, hogy vendég barátait szórakoztassa.

Nagy ünneppé válték meg a husvétot mindig Beleznay Miklósné pesti házában. 1793-ban a házi színpadon még magyar előadást is tartottak főúri műkedvelők. Az ünnepi színjátékot Kármán József írta, a lángeszű, ritka szép ifjú poéta, akit akkortájt Pest Alkibiadeszének neveztek.

Ritka vidám husvétünnepet ülték Szemere Pál, az író, péczeli vendégszerető kuriájában. Az öreg Kazinczy, Költsey és számosan ebből a körből mulatozának ott vidáman.

Különösen a rendkívül élénk Kazinczy, még öreg napjaiban is, ha meghallotta a muzsikaszót, azonnal keresett magának táncosnét, még pedig rendszeren a legszebb, legfiatalabb leánykát, és derült kedéllyel járta az akkor módi táncokat.

Ragályi István, Borsodmegye egykori híres alispánja, arról volt nevezetes, hogy nem vetette meg a jófele italokat. A szájhagyomány feljegyezte róla, hogy még a generális meggyűlések alkalmával is ott állt előtte egy öblös, családi billikom, háta mögött meg a hajdu.

Ragályi István aztán, ha szomjazott, és gyakran szomjazott, csak intett a hajduknak és a billikom egyszerre telő lett jófele darócival.

Egy husvétünnep alkalmával az alispánnak egyik unoka-öccse, később veje is, Ragályi Tamás, illő tisztességtudóssal beállított a sajtó-szentpéteri kuriára, hogy meglocsolja a házikisasszonyt, a szépségben és földi javakban gazdag Ragályi Magdolnát.

Magdolna kisasszony éppen a kis ajtón lépett ki, utána meg jött az alispán uram, mikor Tamás urfi szembe loccsantotta a rózsavizet; de nem látván a hatalmas vicispánt, az is kapott egy kicsit a husvétünnep szagos vízből.

Lett nevetés. Maga az alispán nevetett legjobban és kétfelé törölve a bajuszát, félig tréfásan, félig zsörtölőde jegezte meg:

— No fiam, Tamás, csodát miveltél! Egész életed-

ben emlegetheted, hogy vízzel itattad meg Ragályi Istvánt!

Érdekes volt a husvétünnep József nádor udvarában a század elején, mikor a palatinus második neje, Hermína, Anhalt-Bernburg hercegnője élt még.

A nádor ugyanis katolikus volt, neje pedig kálvinista lévén, az udvar mindkét felekezet szokásaihoz híven ülte meg az ünnepeket.

A palatinus maga résztvevett a feltámadási körmenetben, az ünnep első napján pedig misét mondatott, amelyet többször Fischer István báró, egri érsek tartott, aki nagy kedvence volt az öreg palatinusnak. A misén megjelentek: Kollbenráth gróf, országos főhadikormányzó, Gyulay Albert gróf, osztályos generális, a zászlós urak és udvari hölgyek.

Ugyanakkor Hermína főhercegné, nem lévén még helyén a mai Kálvin-teri református templom, udvarától kísértette, a pesti református oratoriumba ment, ahol egybegyűlt a kálvinista arisztokrácia, a Telekiek, Rádayak és még több családnak különösen női tagjai.

Az egyházi előjárók a hercegnő számára készült padot vörös bársonnyal vonatták be, a katedrát pedig a legfinomabb muszlinnal ékesítették, míg az ur vacsorájának asztalát arannyal kivarrott nehéz bársonyterítővel fedték be.

Hogy az egyhangú éneklést kellemetesebbé tegyék, a presbyterium férfiai hordozható orgonát állítottak be, s a prédikációt Kleinmann, a főhercegnő udvari papja tartotta.

Husvétünnepi följegyzésünkben még egy érdekes körülményt említünk.

Ruschek esperes, abban a hitben lévén, hogy udvari körökben jobban értik a német nyelvet, a levélre németül válaszolt. Erre a főhercegnek a magyar tanítónőjét megbízta azzal, hogy az esperesnek magyarul feleljen. Hogy az utasítás ezenkívül még mit tartalmazott, ezt örvendetesen megtudjuk a magyar tanítónő leveléből, aki többek közt a következőket írja Ruschek esperesnek:

„Nagyságod német levelén a főhercegnek nagyon elcsodálkoztam. Én nem tapasztalásból tudom, hogy hazámban az az általános vélemény, hogy nincs egy főherceg, vagy főhercegnő, ki tökéletesen bírná nyelvünket. Legnagyobb örömemre és büszkeségemre mondhatom, hogy másként áll a dolog Erzsébet főhercegnőnél. Mióta csak beszélni kezdett, tolem csak magyar szót hallott; nemcsak magyarul írni és olvasni tanítottam, hanem 6 éves korától 16 éves koráig egyéb tantárgyakat is tanítottam: nyelvtant, helyesírást, Magyarország földrajzát és történelmét. Utazások alkalmával sokszor helyettesítettem a német tanítónőt, persze mindig magyar nyelven tanítottam annak tárgyait is. Ezek után Nagyságos ur elhiszi, hogy Erzsébet főhercegnő nemcsak jól, de szépen és mindig örömmel beszéli nyelvünket. A magyar vendégeknek, kikkel edesanyjánál ebédek alkalmával gyakran találkozott, volt alkalmuk gyönyörű magyar kiejtéséről meggyőződnie.”

Vegyes hírek.

— **Előléptetések a vasutnál.** A vasutasok huszveti előléptetése meghozta a nagyenyedi állomás derek tisztviselőinek is a jól megeredmelt előléptetést. Cseh Károly ellenőr-állomástörök főellenőrré neveztetett ki, Alberti Lajos és Kardos Dezső tisztviselők pedig fizetési fokozatban léptek elő. Gratulálunk.

— **Post festa.** Előző számunkban megemlékeztünk a Gyula napi üdvözölő tisztelgésekről, melyek városunk polgármesterének ez alkalomból osztályrészebe jutottak. Kimaradt azonban referándumból azon szép serenád, melylyel az önkéntes tűzoltó-egylet jól szervezett zenekara tisztelte meg népszerű tk. főparancsnokát, pátronusát.

— **Uj körjegyző.** A vajasdi kör községei, a Tanczos János nyugalmába vonulásával megürült körjegyzői állásra, Andrej Szilvius 20 szavazata ellenében, Papp János jegyzőségét választották meg 33 szavazattal. A választás — melyen Csuka Domokos főszolgabíró elnökölt — a legszebb rendben folyt le. Az új jegyző szerencsés körülmények között kezd meg pályafutását amennyiben a kör, melyet átvész, egyike a legrendesebbeknek s rajta fog állani, hogy ilyen is maradjon és ezt elvárjuk tőle.

— **Alapítvány.** A 37 évi, közbecsülést kiérdemelt működés után nyugalmába vonult Tanczos János körjegyző, a volt kerületéhez tartozó Vajasad, Koslárd, Gáldtő és Maros-Szent Imre községek iskolái javára 100—100 korona alapítványt tett. Az alapítványok kamataiból szegénysorsu tanulók lesznek tankönyvekkel és írószerekkel ellátandók. Ha ezen felekezeti iskolák

1794. nagypénteken Latzkovits János, a Jakobinus-társaság igazgatója, találkozott a bajor — ma a váci-utca folytatásán elvett Lipót-utcán — Vadász Györggyel, Sándor nádor titkárával. Beszédbe eredvén vele, mondá, hogy szeretne mulatni menni.

— Ilyen szent napon, kapitány uram — hová gondol? A szilaj Latzkovits torz mosolyra vona ajkait:

— Látom, hogy kegyelmed még az ósdiak közül való, hiszen nincs Isten, szentek még kevésbé vannak.

Vadász faképpel hagyta az auklárta urat, aki tovább menve, Bujanovics Kornellal, egy ágens fiával jött össze, akivel aztán együtt mentek a Hílf-kertbe.

Hirtelen zivatar támadt s éppen mikor a kapun be akartak lépni, a villám előttük alig husz lépésnyire ütött egy fába.

— No lám, hogy nincs Isten; ha lenne, belém vágta volna a mennykővét, amiért annyit szidom — jegyzé meg nevetve a vad Latzkovits.

Bujanovicht belévoná Latzkovits az összeesküvésbe is, és a fenti epizód az előbbinek vallomásaiból került Barkó Vince tábornok jelentésébe.

A generális jelen volt, mikor Latzkovitsot kivégezték, s midőn a hóhér pallosa sújtott, a fenti epizód hatása alatt sugta szomszédjának:

— Vajjon elhiszi-e most már ez az ur, hogy mégis van Isten?

D'Artagnan.

államosíthatnának, az alapítvány, hasonló célzattal, akkor is birtokukban marad. Az alapító leveleket az érdemes körjegyző a tanfelügyelőhöz leendő továbbítás végett átadta Csuka Domokos főszolgabírónak, ki a maga részéről is elismerését fejezte ki ezen, önmagát dícsérő nemes cselekedet felett, mely a községekben is élénk örömet és hálát kellett.

— **Piros tojás.** Gyerekek öröme s mert azoknak öröm, öröm a nagyobbaknak is. Boldog volt az apróság e husvét ünnepe, mert ártatlan kedvteléseknek, a sok zimankó után, a legszebb időjárás kedvezett. Lesték is reggel, hogy milyen időre ébrednek s korán reggel már nagy csapatokban rajzottak az utcákon, mind jobban elborítva virággal, megterhelve piros tojással, narancssal, cukorral. Vidám kacaj, csillogó szemek, piros arczok a piros tojás, kivánhatunk-e ennél szebb látványt s nem igaz-e, hogy ez az öröm a nagyok öröme is!

— **Vadállat az emberben.** Hajmeresztő boszút eszelt ki Magyar-Lapádon egy elvetemült ember, Szabó Dénes, s hogy boszúműve nem sikerült, nem rajta mult, mert benne megvolt ahhoz a legjobb akarat. Szabó évek óta vad házasságban élt egy ottani nővel, kitől két törvénytelen gyereke is volt. Az utóbbi időkben napirenden volt közöttük a civódás, leginkább az anyagiakért. Az asszony megúván az örökös vesződséget a haszontalan emberrel, annak tudta nélkül eladta házacskaát és Szabót kitelepítette, szakított vele. Szabó ördögi boszút eszelt ki, az elmúlt napok egyik éjjelen előbb a felesége és gyermekei lakását képező lakóház ajtóit és ablakait kívülről jól elrejtve, bekötözve, felgyújtotta, és áldozatait kiteve a tűzhalál kínjainak, nyugodtan távozott. A tüzveszedelmét szerencsére észrevették a szomszédok és a szerencsétleneket idejekorán kimentették. A romlott lelkű ember hurokra került és most a nagyenyedi járásbírósg büntetőben várja méltó büntetését.

— **Állategészségügyi kimutatás.** Rühkór: alvinczi járás Gyulafehérvár v. 2 u., Henningfalva 1 u.; balázsfalvi j. Túr 1 u.; kis-nyedi j. Pókafalva 1 u.; magyarigényi j. Benedek 1 u., Maros-Szent-Imre 1 u. Sertésvész: magyarigényi j. Krakó 3 u.; nagyenyedi j. Felgyógy 5 u., Fugad 1 u., Lővinczréve 1 u.

— **Jókai Mór** Zenóbiáról. Palmyra királynőjéről egy ragyogó elbeszélést írt Odenáthról és szerelmes nejeiről, akik csak egyszer szerettek egy életben, mint a sasok, de aztán hívek maradtak egymáshoz szerelmükben az egész életen át. S mikor Odenáth meghalt Zenóbia királynő védte Palmyrát, a szép várost, mely buja ligetek közé rejtőzött karcsu márványoszlopaival, szobros köztéréivel, ékiesen faragott palotáival, kelet kelet ege alatt, ahol a nap születik. Amde eljött Róma császára, Aurelianus, és seregének tömegtelen sokaságával bevette a várost, foglyul ejtette a szép királynőt... És Palmyra rónjai közé azóta halni jár az esti szello. Ez a Zenóbia története. Jókait Csengery Antal figyelmeztette a tárgyra Csengery a történelemben találta azt. Mert a legnagyobb művész, a történet, maga játszotta végig azt. Zenóbiának igaz történetét a római történelem keretében vonzón beszéli el Geréb József, a Nagy Képes Világtörténet III-ik kötetének a szerzője. A 12 kötetes nagy munka szerkesztője Marczali Henrik, egyetemi tanár, a rómaiakról szóló kötet szerzője dr. Geréb József. Egy-egy kötet ára díszes félbörkötésben 8 frt; füzetként is kapható 30 kr-ával. Megjelen minden héten egy füzet. Kapható a kiadóknál (Révai Testvérek, Irod. Int. Rt. Budapest, VIII., Üllői-ut 18.) s minden hazai könyvkereskedés utján.

— **Érdekes ajándék.** Minden családban szívesen fogadják az oly ajándékot, melyben férfiak, nők és gyermekek egyaránt örömet lelhetnek. Ily ajándékról gondoskodik a „Pillangó”, ez az élénken és nagy gondal szerkesztett, művészi képekkel illusztrált legelősebb éleláp, mely előfizetőinek minden hónapban ingyen adja „A Család” című mellekletet. „A Család” öröme a nőnek, mert a divat újdonságait mutatja be leírásokban és rajzokban; öröme a gyermeknek mert benne versikék, talányok vannak. Julius 1-étől kezdve a lap színes illusztrációkkal jelenik meg. Csekély negyedévi 3 korona előfizetési ártért emyit egy lap sem nyújt előfizetőinek. Mutatványszámot szívesen küld a kiadóhivatal (Hajós-ú. 23.) — Jövő hónapban irodalmi pályázat! Részt vehet minden előfizető! Pályázati feltételek a jövő számban!

Csarnok.

A megtapasztalt ember.

(A „Közérdek” részére írta Szabó Gyula.)

„Kesereghet az az anya,
Kinek fia csizmadia,
Mert nem tudja, mikor tájba
Pottyan a csizmes táliba.”

(Folytatás.) (Népköltészet.)

Ez a Spionkop egy terraszszzerűen egymás fölébe helyezett többszörös dombor. Mi az alsó domboron voltunk elhelyezve. Reggel 5 órakor az egész bur táborban megzendült a XC. Zsoltár, ennek végeztével az általános ima.

Még el sem hangzott az Amen, midőn egyszerre minden oldalról megkezdődött a támadás. Mi, anélkül, hogy viszonzotunk volna csak egyetlen lövést is, felhúzódtunk a legfelső, rendkívül megerősített domborra, hogy az óvatos angolokat magunk után esaljuk. Én gyorstüzelő ágyumot olyan pontra állítottam, honnan az alattam szélesen elterülő fensiknak minden részére irányozhattam ágyumot, mely egy elmés szerkezeti függélyes tengelyen előre, jobbra, balra, sőt hátra felé is könnyen mozgatható egy csavar segítségével. Engem nem láthatott az ellen, amíg közelembé nem jött. Arra meg volt gondom, hogy közel ne engedjem. Fedezetemre 200 legjobb lövő bír lett kirendelve, kik jobb-és balról mély sánczokba voltak nyakig beállva. Mindenik előtt egy-egy zöld iringó úgy fedte a cselző fejét, hogy a legjobb távesővel sem lehetett ott embert látni.

A szünetl futásunk által felbátorított angol sereg megkezdte a heves puskatüzélést, melyre az ágyuk mintegy az ütemet bömböltek, mint a zenekarban a nagy gordon. A mi „longtom”-unk szolgáltatta koronként a nagy dobot hogy teljes legyen a harci koncert.

A lancierzred — melyre az claudslagei vereség óta boszusok voltunk — éppen a frontunknak jött. Rejtett helyemből ágyummal oly gyors tüzelést kezdettem rájuk, hogy egy óra alatt az egész ezredből nem hagytam, csupan 4 embert irmagul. Delután 4 óra után a szétvert és tönkrelőtt támadó sereg eszeveszett futással menekült. Roppant sok fegyver, 19 ágyú és a lancierzred zászlója esett zsákmányul. Ezt a győzelmi jelvényt 840 hadi fogolylyal elküdtük Pretoriába.

Előttem annyi golyó hevert a földön, — lepattanva a manheimi kabatról — hogy egy jó kézi kosárral lehetett volna gyűjteni. Kabátom is megrongyolódott, mert több mint 35 golyót a bicskommal kellett kifeszessenek a parafa-bellésből.

A győzelem után való nap Joubert is megjött szabadságából, hol nem csak az aratást, hanem a cseplést is elvégezté. Midőn értesült, hogy a fenyves győzelmet én mozdítottam elő gyorstüzelő ágyummal, megölt, megcsókolt (pedig hogy nem szeretem a szakállas emberek csókját!) és a sereg szemelattára tüzte fel mellemre az „ökörfő” rendjelt, mely a búroknál a legfőbb érdemjel; a búrok bigott protestánsok lévén.

A nagy vereség után az angolok ismét „ott voltak, ahol Buller”. Ladysmithben pedig, amint kémeinkről értesültünk, nagyon éheztek. Belöveltünk a városba egy egész szekér kalácsot bomba helyett. Ennek ugy megörveudettek, hogy minden lövést ujjongva fogadtak és tapsoltak neki, mint a gyermekek.

Engedelmet kertem a fővezértől, hogy egy kaffer kémmelel ránduljak ki egy kaffer faluba etnografiai tanulmányaim gyarapítása végett. Készséggel megengedte. Egy jó fegyvert, egy 50 töltényt tartalmazó táskát nyakamba akasztva átkeltem a Tugelán és mintegy másfél napi földre beértem egy néger faluba, mely 25—30 kerek nádkunyhóból állott. Olyanok voltak e kis kunyhók, mint a mi csész kalibáink, csak művésziessébben fonyva. Mindeniknek tetején ott diszelgett egy rizsszalmában kötött kereszt, jeleül, hogy ezek már ismerik az evangéliumot.

Utítársam a bíróhoz vezetett, ennek kunyhója csak annyiban különbözött a többitől, hogy előtte hevert egy pálmafa alatt a kaloda. A kísérom kaffer nyelven bemutatott, mire a házi ur felkelt a földről (székek s egyéb butorok, mint felesleges dolgok, niucsenek), kivette szájából a nagy fapipát, szájamba nyomta, jeleül annak, hogy nincs ellenséges szándékkal s én se legyek. Utána a neje, azután a család többi tagjai adták számba pipáikat. Kisérom magyarázta nekem, hogy a kaffer etiquette szerint ezeket visszatartani veszedelmes. Így sorra mind lepípáltam őket s azután magam alá szedvén lábaimat, én is leültem. Hazi gazdám azonban szemét le nem vette rólam, roppantul nézett, s mintha emlékezetében keresgélne, olyan arczot csinált; egyszer csak hirtelen felugrik, felnyaláb engem, össze-vissza csókol, földre vetette magát, hempergett. Mindezekből nem érttem semmit. Kis idő múlva nagy sebessen kezd mondogatni:

— Magyar, magyar, Budapest, Budapest.

Eléveszi pipáját s imitalja a pipatömést.

Ekkor jöttem eszemhez; megnéztem jobban és ráismertem, hogy ez az a néger, akinek 1896-ban Budapestben a néger faluban megtöltöttem a pipáját. Ime, ez a fekete ember mily jó szívvvel emlékezett vissza e csekélységre. Bezzeg nálunk fehéreknél másképpen van; a legnagyobb jótéteményeket is mily hamar feledjük.

Lassanként oda sereglett az egész fekete népség. Kiültünk a kunyhó elé élvezni a hűvös estét. Amily nagy a forróság nappal, épp oly hűvösök az esték. Egy fiatal, felstruczoltoltott néger hozta a zenekart. Ezek körbe telepedtek előnkbe; felfordított csebrek, lyukas réz-

üstök s a fehérektől eldobott rossz pléh mosdótálak képeztek a hangszereket, melyeken pálczikákkal oly pokoli zajt csináltak, amelyet ritka európai fül hall. A vendégek egy részének ujjain vasgyűrűk voltak, ezeket ütem szerint verték össze s hozzá torkuzsakadtából ordították a

„Hűj nyitanga sukoró
Kaffer Wanga Dundolo“

kezdetű nemzeti dalukat, melybe olykor a nem zenész tagok is ütemszerűen bele-belebögték.

A házi gazda kiközött egy dézsaforma edényt, kókuszdió-poharakat. Az edényben volt az „itókala“ (nem ebből lett-e a magyar „itóka“?) nevű fekete folyadék. A gazda jó példával járt elől, megmerítette poharát és intett nekünk is. A gazda reám emelte poharát, mint legillusztrisabb emberre a fekete társaságban. Köszöntőjét kísérom tolmácsolta, meghajtottam magam, kozintani akartam, de kísérom villámgyorsan visszarántotta kezem és fülembé sugta, ezt ne tegyem, mert a kozintást ellenséges szándéknak veszik, az egész törzs ellenem kél.

Megkóstoltam az italt, valami furcsa nyálkás, keserű, savanyú; olyan forma ital volt, mint amilyen sört Csúcsos árultat sokszor a bérlő. Háborodtam tőle. Sugtam kíséromnek, mondja meg a diszes társaságnak, hogy nagy beteg voltam az italtól és a „Dundolo“ (Isten) azt parancsolta, hogy öt évig ne igyam semmit. Ennek volt hatása. Kezdődött a béke-pipálás. A vendégek sorba nyomták számba pipáikat, megtudandó, nem vagyok-e ellenséges szándékkal. Ezt el nem fogadni a legnagyobb sértés. Tehát ha nem ittam, lepipáltak.

A kunyhó mögött egy gyekényvel fedett sátorban folyt a főzés. Nem sokára hozták a „Buchtá“-t. Ez az étel rizs és krumpliból puliszka módra összekevert vegyület; „aflag“ rajta disznó-, juh-, kecskeköröm úgy nagyjából megperzselve, a megégett szaru-csülök kellemes szagával fűszerezve, istenesen megszóva és feketére borsolva.

Roppant étvágygal láttak hozzá. Én is vettem egy fatányérra és ettem, mert éhes voltam. Az éhség pedig jó szakács. Aztán két dolgot nem tud az ember soha bizonyosan: „Mitől hizik, mitől lesz boldog.“

Vacsoraközben kísérom megsugta, hogy ide jó helyre jöttünk, mert így leánykérés lesz mindjárt. Csakugyan vacsora után a fiatal néger, aki a zenészeket hozta, kiállt a placzra és mindenféle komikus hajlongások között szavalt valamit, amelyből „Ádám“, „Éva“ és „Dundolo“ szavakat értettem. Kisérom sugta, hogy most kérte meg a házi gazda leányát, ami magyarul ilyen forma lehetett:

„Megnván magát egykor az Ur,
Egy darab agyagból Ádámot gyur.
Hogy Ádám ne unná magát,
Formálá melléje Évát“

Utána az örömapa szónokolt. Azután következett az eljegyzési ünnepély. Legalább vagy 8-10 vén szipirító fekete fehérszép hoztak a völegény-jelölt elé, mindenik le volt „fátyolozva“ egy-egy lepedővel. Ezeket a völegény-jelöltnek sorra kellett tapogatni, erről kellett felismernie, melyik a leendő. A tapogatásra egyik sem reagált. Utoljára még hoztak egyet. Ennek is arca el volt fedve. Azonban testén mindenféle fantasztikus figurák tetovirozva, békák, pillangók, szarvasbogár stb. Fején strucz-toll-bokréta, nyakán apró tengeri csigákból gyöngyör.

Mikor a völegény a karjára tette a kezét, bőre iszonyuan kezdett táncolni karján, hátán, mindenütt. Ez tehát reagált, ez lesz a menyasszony, a fátyolt levették arczáról és háttal felénk leültették (a kaffer nőnek, amíg nem férjes, nem szabad arczczal férfi felé sem állni, sem ülni).

Most következett egy kegyetlen ceremónia. Egy néger egy egész öl nádvesszót hozott és kiosztotta a vendégek között.

Erre az apa, azután az anya, a családbeliek, utána a rokonok, azután az idegenek mind rá kell üssenek a menyasszony-jelölt hátra. Nekem is rá kellett ütnöm, bár sajnáltam. Roppant nevetségesnek találtam ezt a „megpuhítás“-t; olybá képzeltem, mint mikor a szakácsné megveregeti a pecsenyét sütés előtt, hogy annál élvezhetőbb legyen.

(Folytatása következik.)

Szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY. TÖRÖK BERTALAN.

Kiadó:

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár részvénytársaság

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár részvénytársaság könyvnyomdájában.

263—1900.
bv.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi 60. t.-ez. értelmében ezzel közhírré teszi, hogy a nagyenyedi kir. járásbírósnak 1899. V. 476. szám a végzése folytán dr. Szomor Dezső részére nagyenyedi lakos Pásztori Vilmos ellen 15 frt 72 kr s j. e. 1899. S. p. 339/3. sz. a kelt végzése folytán Mátis Endre esődtömege részére Pásztori Vilmos ellen 45 frt 64 kr s j. e. 1899. Fh. 109/2. sz. a kelt végzése alapján Nagy-Enyed város közönsége részére Pásztori Vilmos ellen 28 forint s j. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság felülfozlalt és 342 frt 20 krra becsült buternemnek és munka alatt butordarabok stb. álló ingóságok nyilvános árverés utján eladtnak.

Mely árverésnek az 1899. V. 476. sz. a kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis Nagy-Enyeden a városháza előtt 1900. évi május hó 5-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitéjték és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t.-ez. 107. §-a értelmében, a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is eladtni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-ez. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt N.-Enyeden, 1900. évi április hó 4. napján

Gajzágó Simon,

kir. bírósági végrehajtó.

3056 1—1

3740—1899.
tlkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A nagyenyedi kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Jeney Elek ügyvéd végrehajtónak ismeretlen helyen tartózkodó Horváth János végrehajtást szenvedő ellen 112 korona 30 fill. tőke követelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a miriszlói 413 és I. 250. sz. tjkvben A + 555, 1726 2, 2087 2 és 2130. hr. sz. és 250. sz. tjkvben A + 40 3, 46, 47. hr. sz. egész ingatlanra összesen 614 korona becsárban az árverést elrendelte s hogy a fentebb megjelölt ingatlanok 1900. május hó 15-én d. e. 9 órakor Miriszló községében megartandó nyilvános árverésen a kikiáltási áron alól is el fognak adtni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-ez. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. nov. 1-én 3333. sz. a kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy annak az 1881. évi LX. t.-ez. 170. §-a értelmében a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság.

Nagy-Enyeden, 1899. november hó 4-én.

A kivonat hitelességét igazolja

Karácsonyi Bogdán,

kiadó.

3055 1—1

Pártoljuk a hazai ipart.

Erdélyben sok olyan sör kerül forgalomba, mely nem idevaló gyártmány, pedig

BÜRGER ALBERT

marosvásárhelyi sörfőzdéjében

olyan sör készül, mely bátran vetekedhetik a kőbányaival avagy bármely más külföldi gyártmánnyal.

Kérjük ennél fogva a nagyérdemű közönséget az erdélyi ipart pártolni és a vendéglőben csakis

marosvásárhelyi sört

követelni.

3-13 3033

Pártoljuk a hazai ipart.

778—1900.
tlkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A vizaknai kir. járásbírósnak mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy az „Albina“, nagyszabéni tak- és hitelintézet végrehajtónak Bratu Juon Deak és társai végrehajtást szenvedők elleni 134 kor. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a gyulafehérvári királyi törvényszék kerületében a vizaknai kir. járásbírósnak területén lévő, Örményzések község határára fekvő, az örményzések 263. sz. tjkvben A + 1—18. r. sz. 231, 232, 787 1, 1292, 1543, 1815 1, 1852, 1853, 2093 2, 2233 2, 2556 1, 2774, 3332/1, 3740 1, 3797 a, 4758, 4847, 4983 2, 5048 b, 5178 2. hr. sz. a. foglalt Petru Vasilie I. Atym nevű álló ingatlanokra az árverést 2246 koronában ezennel megállapított kikiáltási áron elrendelte és hogy a fent megjelölt ingatlanok az 1900. évi május hó 14-ik napján d. e. 9 órakor Örményzések községében megartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladtni fognak.

Árverezni szándékozók, végrehajtó kivételével, tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 2246 korona 60 fillért készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-ez. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-ez. 170. §-a értelmében a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Vizaknán, 1900. évi március hó 28-án.

A vizaknai kir. bíróság mint telekkönyvi hatóságtól.

Korinsky Győző,

kir. aljbíró.

3057 1—1

Kedvező vételi alkalom!

Alólírott cég a n. é. közönség becses tudomására hozza, hogy a Főtéren (leányiskola épülete)

ujon berendezett

butor-raktárában

nagy mennyiségű választékos és izléses

ebédlő-, háló-, szalon-butor

és egyéb szobai felszerelés felette jutányos áron eladó.

Készpénzfizetés mellett a gyári árból 10% engedmény.

Vételárként teljes biztosítékot nyújtó 3 havi lejáratu váltó is készséggel elfogadtatik.

Elvállal a cég

mindennemű kárpitos-munkát

s a megrendeléseket gyorsan és pontosan teljesíti.

A mélyen tisztelt közönség becses pártolását kéri

Nagy-Enyed, 1900. március hó

kiváló tisztelettel

Erdélyi Ernő és Társa.

3-3 3047

Kocsilések.

Ágybetét fakereiben.

Dús választéku BUTOR-RAKTÁR

saját készítményű szalon-, háló- és étkező-szoba, valamint konyhaberendezésekből, szolid és izléses kivitelben s jutányos áron.

Továbbá ugyancsak saját készítményű kárpitos- és disztó-munkák, valamint galv. sodronyágybetétek és kocsilések. Ágybetétek, méret szerint, drbként: fakereiben 14 korona, vaskereiben 20 korona. Kocsilések drbként 16 koronáért.

Baumann Arnold mű-, épület- és butor-asztalos gyárában Gyulafehérvárt. Képes árjegyzék 1 korona (vagy visszaküldés) ellenében.

Sz. 502/1900.
tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A balázsfalvi kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. kincstár végrehajtatonak Handrea Vaszília s neje Olteán Maruieza végrehajtást szenvedők ellen 104 korona s jár. iránti végrehajtások ügyében a nagyenyedi 32. sz. telekjegyzőkönyvben foglalt A + 1. r. sz. 278a 52. hr. sz. ingatlanára 92 kor., az A + 2. r. 3956, 3960. hr. sz. 250 kor és a 4 r. 4001, 4002. hr. számú ingatlanára 360 korona megállapított kikiáltási árban a végrehajtási árverést elrendelte s hogy a fentebb megjelölt ingatlanok 1900. évi május hó 2-án délelőtti 10 órakor Nagy-Cserged közszékházánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is el fognak adni.

Árverezni szándékozók kötelesek az ingatlanok kikiáltási árának 10%-át készpénzben vagy az 1881. LX. t.-ez. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezébe letenni, avagy az 1881. LX. t.-ez. 170. §-a értelmében a bánátnépnek a bíróságnál eléleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt át szolgáltatni.

A kir. járásbírósg telekkönyvi kiadóhivatala.
Balázsfalván, 1900. február hó 28-án.

Haubensild Károly,
kir. telekkönyvi kiadó.

3054 1-1

Nyilvános köszönet

Wilhelm Ferencz urnak, gyógyszerész Neunkirchenben, Alsó-Ausztria, az antirheumatikus és antiarthritikus vértisztító theák feltalálójának. Köszvény és rheumatizmus elleni vértisztító.

Ha itt a nyilvánosság elé lépek azért történiük, mivel első sorban kötelességemnek tartom Wilhelm gyógyszerész urnak Neunkirchenben szolgálataiért, melyet vértisztító teája által kínzó rheumatizmus szenvedéseimben teljesített, köszönetemet kifejezni és aztán, hogy másokat is, kik ezen irtózatos betegségbe esnek, erre kitűnő teára figyelmeztessen. A kínzó fájdalmakat, melyeket minden időváltozásnál az összes tagjaimban szenvedtem és amelytől semmiféle gyógyszer, sem a badeni kenőfűdők meggyógyítani nem tudott — nem vagyok képes leírni. Almatlanul hánykolódtam ágyamban, etvágyam szemlátomást elmult, kínzó eszem egészen elhomályosult és egész testi erőm elfogyott. A fenti tea 4 heti használata után fájdalmaimtól teljesen megszabadultam nemcsak és még most is, miután már 6 hét óta nem iszom teát, egészséges vagyok, testi erőm is megjavult. Erős a meggyőződés, hogy mindenki, aki hasonló bánatmáknál ezen teánál keresi menedékét, annak feltalálóját, **Wilhelm Ferencz** urat, úgy, mint én, áldani fogja.

Kitűnő tisztelettel
Butschin-Streitfeld grófné
alezredes neje.

2037 4-6

Kapható minden gyógyszerárban.

Csemege, valamint bőr, fűszer, liszt, norinbergi, rövidáru, vas, porcelán s edénykereskedés

KINDL J. NAGY-ENYED

FŐTÉR.

Mindennap friss szebeni tormás virsli s más husneműek, különféle sajtok, valamint az egész országban híres orosházi házi kenyér kapható.

Uj! Különös figyelemre méltó. Uj!

A nagyméltóságú m. kir. honvédelmi miniszterium által hivatalosan jónak elismert

ASBEST-TALPAK.

Köszönetnyilvánítás.

Ő Felsége Salvator Lipót főherczeg udvarmesterei hivatala.

Általános Asbestáru-gyár.
Ő császári és királyi Fensége Salvator Lipót főherczeg rendkívül meg van elégedve az asbest-talppal bélelt cipőkkel. Ő Fensége hosszabb zyalog kiránduláson használta e cipőket és érezte, hogy lábai nem fáradnak úgy el, mint más közönséges cipőknel. Küldök egy pár vadászcipőt, hogy annak a mintájára készítsenek másikat asbest-talpbéléssel ugyanannál a cipésznel s aztán küldjék ide.

Hisszük, hogy e vadász-cipők ép oly jók lesznek és ép oly megfelelők, amint megfelelők voltak a szalon-cipők.

Zágráb, 1898. július 8.

Krahl huszárkapitány.

Magyarország volt miniszterelnöke, a közigazgatási bíróság elnöke, a következőket írja:

Tisztelt Doktor ur!
Az asbest-betéti cipők kitűnőnek bizonyultak, szilárdan és puhán járok; megszűnt minden lábfájsám, úgy hogy — azt hiszem — lábbajom semmi további orvoslást nem igényel.
Szíves tanácsát köszöni
Dánoson, 1897. szeptember 17.

tisztelő híve
Wekerle Sándor.

Óvjuk lábainkat a melegtől, nedvességtől és izzadástól.

Nincs többé lábfájás!

Sem tukszem, sem izzadós láb, sem borkeményedés, sem lábdaganat, sem lábégés. Rövid idei viselés után megkönnyebbül a járása annak, ki cipőjét dr. Högyes-féle, az egész világon szabadalmazott asbest-talpbéléssel látja el.

Kettős vastagságú 1 frt 20 kr, egyszerű 60 kr, homoktalp 40 kr, gyermekeknek fele.

Az asbest-talpbélés kitűnőségét legjobban bizonyítja, hogy a cs. és kir. közös hadseregnek és a m. kir. honvédségnek eddig 22,500 pár szállítottott.
Székküldés csak s utánvétellel, vagy a pénz előleges beküldése mellett. Felvilágosítások, prospektusok és köszönetnyilvánítások ingyen.

Viszonteladónak megfelelő árengedmény.

Egyedüli elárúsítás Alsófőherczi vármegye részére.

Az Asbestáru-gyár betéti társaság képvisellete és elárúsító raktára:

Kindl J. Nagy-Enyed, fő-tér.

3013 1-50

Esemény a magyar irodalomban!
NAGY KÉPES VILÁGTÖRTÉNET

**AZ EGYETEMES TÖTÉNELEM
KLASSIKUS KÖNYVE, A LEG-
GAZDAGABB TÖRTÉNELMI
KÉPTÁR**

Ötvenkötetben

Eddigélé három kötet jelent meg. — Négyhavonként jön egy-egy kötet

Bővebbet a prospektus, melyet mindenki ingyen kap.

3 teljes mű ára 192 korona.

Szerkeszti a legkiválóbb magyar írók közreműködésével:

Marczali Henrik

Megrendelhető

3 koronás esekély havi részletfizetésre

mely kivágandó és levelezőlapra ragasztható, hozzájárulunk beküldés.

Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaság
Budapest VIII., Öllő-ut 18.

A NAGY KÉPES VILÁGTÖRTÉNET
azért eseménye a magyar irodalomnak, mert az első teljes, tökéletes, minden igényeknek megfelelő világtörténelem.

A NAGY KÉPES VILÁGTÖRTÉNET
megjelenésével minden más világtörténeti mű elavult és értéktelenné vált.

A NAGY KÉPES VILÁGTÖRTÉNET
az élet bibliája és nélkülözhetetlen mindenkinék, a ki művelt ember akar lenni.

A NAGY KÉPES VILÁGTÖRTÉNET
az a mű, melyből az egyén, a család, a társadalom hazaszeretést és összetartást tanul.

A NAGY KÉPES VILÁGTÖRTÉNET
fejleszti a műizlést, táplálja a tudást, nemesíti a lelket

A NAGY KÉPES VILÁGTÖRTÉNET
brillians stílusával és pompás illusztrációival nemcsak tanít, hanem oktatra gyönyörködtet is és a legnagyobb szellemi élvezetet nyújtja.

Ezennel megrendelem a Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaságtól Budapestben a

Nagy Képes Világtörténet

czímű művet 12 kötetben 192 koronáért, tudomásul vévén, hogy eddigélé három kötet jelent meg s a további kötetek 4 havonként jelennek meg. Kételezem magam a társaság pénztárába Budapestben a szállítástól kezdve 3 koronát havonként mindaddig befizetni, míg a mű teljes vételára törlesztve nincsen. Az esekély elmaradó részletek költségére postai megbízás útján szedhetők be és ennek be nem váltása esetén a mű teljes határozott vételára esekélyek azssé váltak. A mű további kötetei a megjelenéshez képest és üzletési arányában szállítandók.

Név: .....

Kelt: .....

Állás: .....